Suuri valiokunta

Perjantai 13.5.2022 klo 13.30—13.55

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
jäsen Eva Biaudet r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Olli Immonen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Eeva Kalli kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Tuomas Kettunen kesk (14) (13, 15 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
jäsen Suna Kymäläinen sd (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (6, 15 osittain)
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Jussi Saramo vas (7, 8, 9) (6, 10 osittain)
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Anne-Mari Virolainen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
varajäsen Sanna Antikainen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
varajäsen Heikki Autto kok (16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26) (15 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
varajäsen Anna Kontula vas
varajäsen Jari Leppä kesk (11, 12, 13, 14) (10, 15 osittain)
varajäsen Matias Mäkynen sd
varajäsen Anders Norrback r
varajäsen Peter Östman kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 23 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle tilapäisen suojelun direktiivin käyttöön ottamisesta Ukrainan tilanteeseen vastaamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 36/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Asiaa on käsitelty aiemmin asiana: E 19/2022 vp ja E 29/2022 vp.

Todettiin, että valtioneuvosto on toimittanut ehdotuksesta selvitykset E 19/2022 vp ja E 29/2022 vp sen kiireellisyyden vuoksi.

Selvityksen perusteella suuri valiokunta on hyväksynyt 2.3.2022 asiassa E 19/2022 vp eduskunnan kannan SuVEK 19/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaa ja 23.3.2022 asiassa E 29/2022 vp eduskunnan kannan SuVEK 33/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

4. Valtioneuvoston selvitys: EU:n kriisivarautumisen ja resilienssin vahvistaminen; Suomen näkemyksiä

Valtioneuvoston E-selvitys E 60/2022 vp A 4

Liiteasiakirja EU:n kriisivarautumisen ja resilienssin vahvistaminen; Suomen näkemyksiä

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: EU-Japani huippukokous 12.5.2022

Valtioneuvoston E-selvitys E 61/2022 vp A 5

Liiteasiakirja EU-Japani huippukokous 12.5.

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta, direktiiviksi direk-

tiivien 2013/36/EU ja 2014/59/EU muuttamisesta ja asetukseksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2014/59/EU muuttamisesta (Basel III -standardien täytäntöönpano)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 72/2021 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 55/2021 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 6/2021 vp
U-jatkokirjelmä UJ 3/2022 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 18/2022 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 6/2022 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 muuttamisesta, direktiiviksi direktiivien 2013/36/EU ja 2014/59/EU muuttamisesta ja asetukseksi asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2014/59/EU muuttamisesta (Basel III -standardien täytäntöönpano) A 6

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun loppuun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

7. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamiseksi vuosiksi 2023-2027 (turvallisten yhteyksien ohjelma)

Valtioneuvoston E-selvitys E 45/2022 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 55/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokuntien kannanottojen mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskevaa delegoitua asetusta täydentävä delegoitu asetus koskien ydinenergia- ja maakaasutoimintoja

Valtioneuvoston E-selvitys E 56/2022 vp

Valiokunnan lausunto MmVL 12/2022 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 23/2022 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 12/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 23/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi talousvaliokunnan kannanoton: Talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja kannattaa täydentävän delegoidun säädöksen hyväksymistä. Talousvaliokunta kiinnittää kuitenkin huomiota säädökseen sisältyviin ydinvoimaa koskevien kriteerien epäselvyyksiin ja pitää valitettavana päätöksentekotapaa, jossa jäsenvaltioiden ja eduskunnan vaikutusmahdollisuudet taksonomian arviointikriteereihin ovat olleet rajallisia. Valiokunta toteaa asiantuntijakuulemisessa saamansa selvityksen perusteella, että kriteereihin liittyy useita epäselviä kysymyksiä, joita tulee pyrkiä myöhemmissä päi-

vityksissä selventämään. Epäselvyyttä liittyy esimerkiksi siihen, tulkitaanko vuoden 2045 aikaraja siten, että uudet ydinvoimalat voivat täyttää taksonomian kriteerit koko elinkaarensa osalta, jos rakentamislupa on myönnetty vuoteen 2045 mennessä. Valiokunta katsoo, että suomalaisten ydinvoimalaitosten tulee olla taksonomia-kelpoisia myös asetettujen määräaikojen jälkeen. Huolestuttavaa on myös onnettomuuksia kestäviin polttoaineisiin eli ns. ATF-polttoaineisiin liittyvä aikataulu sekä kriteeristön ongelmat teknologianeutraaliuden kannalta. Valiokunta katsoo, että Suomen tulee edistää määrätietoisesti sellaista tulkintaa ja jatkoratkaisuja, jotka mahdollistavat uudet investoinnit ydinvoimaan osana Euroopan turvallista irtautumista Venäjä-riippuvuudesta ja fossiilisista energialähteistä. Jatkossa on varmistettava, että prosessi on avoin ja turvaa jäsenvaltioiden näkemysten huomioon ottamisen ja eduskunnan aseman kannanmuodostuksessa. Talousvaliokunta edellyttää, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti taksonomian kestävyyskriteerien päivittämiseen ja täsmentämiseen epäselvyyksien poistamiseksi ja ydinvoiman aseman turvaamiseksi kestävänä energiantuotantomuotona teknologianeutraliteetin periaatteiden mukaisesti. Ydinvoiman merkitys Euroopan energiantuotannon turvaamisessa on entisestään korostunut ilmastonmuutoksen hillinnän edellyttämän energiamurroksen ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan vuoksi. Investointien turvaaminen edellyttää myös arviointikriteerien yksiselitteisyyttä, ymmärrettävyyttä ja helppokäyttöisyyttä.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 56/2022 vp: Suuri valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan delegoidun asetuksen hyväksymisestä ja pyytää valtioneuvostoa ottamaan erikoisvaliokuntien lausunnoissa esitetyt näkökohdat huomioon kestävän rahoitukseen liittyvän työn seuraavissa vaiheissa

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta asetukseksi automaattisesta tietojenvaihdosta poliisiyhteistyössä (Prüm II)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 9/2022 vp
- Valiokunnan lausunto PeVL 12/2022 vp
- Valiokunnan lausunto HaVL 10/2022 vp
- U-jatkokirjelmä UJ 10/2022 vp
- Valiokunnan lausunto HaVL 15/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi perustuslakivaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 15/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 57/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista: ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä annetun päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 muuttamiseksi (omien varojen päätös); ehdotus neuvoston asetuksen vuosia 2021-2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetun asetuksen muuttamiseksi (rahoituskehysasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 22/2022 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 16/2022 vp
- Valiokunnan lausunto VaVL 9/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TaVL 25/2022 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 25/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (päästökauppadirektiivin markkinavakausvarantopäätöksen ja meriliikenteen MRV-asetuksen muuttaminen) sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi (markkinavakausvarantopäätöksen muuttaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2021 vp
- Valiokunnan lausunto TaVL 50/2021 vp
- Valiokunnan lausunto LiVL 31/2021 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 32/2021 vp
- Valiokunnan lausunto MmVL 32/2021 vp
- Valiokunnan lausunto MmVL 23/2021 vp
- Valiokunnan lausunto PuVL 9/2021 vp
- Valiokunnan lausunto SuVL 5/2021 vp
- U-jatkokirjelmä UJ 7/2022 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 22/2022 vp
- Valiokunnan lausunto MmVL 13/2022 vp

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto MmVL 13/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 22/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

12. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rakennusten energiatehokkuudesta (uudelleenlaadittu)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 26/2022 vp
- Valiokunnan lausunto TaVL 24/2022 vp
- Valiokunnan lausunto YmVL 19/2022 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 19/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

13. Valtioneuvoston selvitys: OSA; Suositus neuvoston päätökseksi luvan antamisesta neuvotteluihin kattavasta kansainvälisestä yleissopimuksesta, jolla torjutaan tieto- ja viestintätekniikan käyttöä rikollisiin tarkoituksiin

Valtioneuvoston E-selvitys E 51/2022 vp
- Valiokunnan lausunto LaVL 15/2022 vp

Lakivaliokunnan lausunto LaVL 15/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi hallintovaliokunnan kannanoton: Hallintovaliokunta toteaa, että tietoverkkorikollisuuteen liittyvien ylikansallisten elementtien lisääntyminen vaikeuttaa rikosten selvittämistä, ja tutkinta-aineistoa joudutaan yhä enenevästi hankkimaan muista valtioista. Tämän vuoksi rikostorjunnan tehokkuus ja sen myötä rikosvastuun toteutuminen tulee turvata myös kansainvälisellä tasolla, perusoikeudet ja valtioiden kansallinen suvereniteetti huomioiden. Yleissopimuksen aiheista on jo merkittävästi EU:n lainsäädäntöä, joten EU:n osallistumista kyseessä oleviin sopimusneuvotteluihin on pidettävä perusteltuna. Valiokunta toteaa, että sopimusta tai sen luonnosta ei ole vielä tässä vaiheessa käytettävissä, minkä vuoksi myöskään esimerkiksi toimivallanjakoa EU:n ja jäsenvaltioiden välillä tai sopimuksen johdonmukaisuutta tietoverkkorikollisuutta koskevan

Budapestin sopimuksen kanssa ei voida tarkasti arvioida. Valiokunta pitää välttämättömänä, että eduskuntaa informoidaan erityisesti näistä asioista. Valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokuntien lausunnot tiedoksi valtioneuvostolle.

14. Valtioneuvoston selvitys: Suositukset neuvoston päätöksiksi luvan antamisesta EU:n ja Ukrainan sekä EU:n ja Moldovan välisiin maanteiden tavaraliikennettä koskeviin sopimusneuvotteluihin

Valtioneuvoston E-selvitys E 59/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

15. Euroopan unionin neuvoston kokous 20.5.2022 (Ulkoasiainneuvosto, kehitysministerit)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 54/2022 vp A 15

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- osastopäällikkö Titta Maja, ulkoministeriö

Estyneenä poissa oli:
- ministeri Ville Skinnari

Kuultiin asiantuntijaa kokouksen aiheesta: Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen globaalit vaikutukset.

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Hassi sekä ed. Kaunisto ja Essayah.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

16. Euroopan unionin neuvoston kokous 16.5.2022 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 53/2022 vp A 16

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

17. Epävirallinen kauppaministerikokous 13.-14.2.2022

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 4/2022 vp

EUN-raportti Kauppaministereiden epävirallinen kokous Marseillessa 13.-14.2.2022 A 17

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

18. Epävirallinen kehitysministerikokous 6.-7.3.2022

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 27/2022 vp

EUN-raportti Epävirallinen EU:n kehitysministerikokous 7.3.2022 A 18

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

19. Euroopan unionin neuvoston kokous 21.2.2022 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 8/2022 vp

EUN-raportti UM2022-00204.pdf A 19

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

20. Euroopan unionin neuvoston kokous 25.2.2022 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 20/2022 vp

EUN-raportti Ulkoasiainneuvosto 25.2.2022 A 20

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

21. Euroopan unionin neuvoston kokous 27.2.2022 (epävirallinen ulkoministerikokous)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 22/2022 vp

EUN-raportti EU:n ulkoministerien epävirallinen kokous 27.2.2022 A 21

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

22. Euroopan unionin neuvoston kokous 4.3.2022 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 30/2022 vp

EUN-raportti Ulkoasiainneuvosto 4.3.2022 A 22

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

23. Euroopan unionin neuvoston kokous 21.3.2022 (Ulkoasiainneuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 38/2022 vp

EUN-raportti Ulkoasiainneuvosto 21.3.2022 A 23

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

24. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite TS-asioiden lista.pdf liite A 24

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

25. Muut asiat

Keskusteltiin Suuren valiokunnan 16.-17.5. peruuntuneen matkan uudesta ajankohdasta (ma 26.-ti 27.9.2022).

26. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 18.5.2022 klo 13.00, SuV:n kh

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto